

พืชมเสนและพืชมเสนต้น

วงศ์สฤติย ฉั่วสกุล

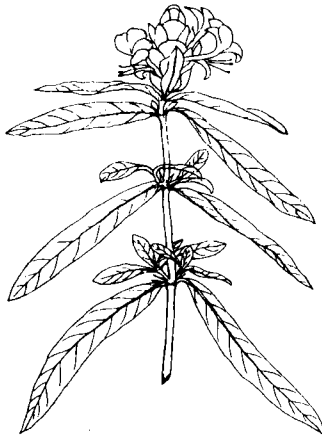
พืชมเสนและพืชมเสนต้นที่พบในประเทศไทยนั้นมีสามชนิด คือ

1. พืชมเสนต้นหรือเสลดพังพอน (*Barleria lupulina* Lindl.) วงศ์ ACANTHACEAE มักเรียกกันว่าเสลดพังพอนตัวผู้
2. พืชมเสนหรือหนาดใหญ่หรือ Camphor tree (*Blumea balsamifera* (L.) DC.) วงศ์ COMPOSITAE พืชมเสนต้นนี้มีชื่อท้องถิ่น หลายชื่อคือ คำพอง หนาดหลวง จะบอ ดั่งโงงเข้า แนน พือบกาว ไบหลม ผักชีข้าง หนาด
3. พืชมเสนหรือ Patchoeli (*Pogostemon cablin* (Blanco) Benth.) วงศ์ LABIATAE

พืชมเสนและพืชมเสนต้นสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างได้ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความแตกต่างระหว่างพืชมเสนและพืชมเสนต้น

พรรณไม้	<i>Barleria lupulina</i>	<i>Blumea balsamifera</i>	<i>Pogostemon cablin</i>
ลักษณะพืช	ไม้พุ่ม	ไม้พุ่ม	ไม้ล้มลุก
ความสูงของต้น	ประมาณ 1 เมตร	1-4 เมตร	30-75 ซม.
หนาม	มีหนามแหลมยาวข้อละ 2 คู่	ไม่มีหนาม	ไม่มีหนาม
กลิ่นหอม	ไม่มี	มีกลิ่นหอมคล้ายการบูร	ทุกส่วนมีกลิ่นหอม
ชนิดใบ	เดี่ยว	เดี่ยว	เดี่ยว
การเรียงตัวใบ	ตรงข้าม	สลับ	ตรงข้าม
รูปใบ	ใบหอกยาวหรือขอบขนาน	รีแกมขอบขนาน	ไข่
ผิวใบ	เรียบ เป็นมัน สีเขียวเข้ม	มีขนละเอียดหนาแน่น	เรียบ
เส้นกลางใบ	สีแดง	ปรกติ สีเขียว มีขน	ปรกติ สีเขียว
กว้าง (ซม.)	1.8-2.5	2-20	5-8
ยาว (ซม.)	6-12	8-40	7-10
ดอก	ช่อกระจุกคล้ายช่อเชิงลด	ช่อกระจุกแน่น	ช่อฉัตร
ตำแหน่งช่อดอก	ปลายกิ่ง	ชอกใบและปลายกิ่ง	ชอกใบและปลายกิ่ง
ลักษณะดอก	สองปาก ปากบน 4 กลีบ ปากล่าง 1 กลีบ	ดอกสมมาตรตามรัศมี	สองปาก ปากบน 3 กลีบ ปากล่าง 2 กลีบ
สีกลีบดอก	เหลืองแกมส้ม	เหลือง	ขาวประม่วง
ผล	ฝักรูปไข่ แตกได้	แห้ง ไม่แตก มีขนสีขาว	แห้ง ไม่แตก

พืชมเสนต้นหรือเสลดพังพอน
(*Barleria lupulina* Lindl.)

พืชมเสนหรือหนาดใหญ่หรือ Camphor tree
(*Blumea balsamifera* (L.) DC.)

พืชมเสนหรือ Patchoeli
(*Pogostemon cablin* (Blanco) Benth.)

ใบสมัคร/ ต่ออายุสมาชิก
จูลสารข้อมูลสมุนไพร

ชื่อ-สกุล .....

ที่อยู่สำหรับจัดส่ง .....

.....

..... รหัสไปรษณีย์ .....

โทรศัพท์ .....

โทรสาร .....

มีความประสงค์

สมัครสมาชิกใหม่

ต่ออายุสมาชิก เลขที่ .....

(ท่านหมดอายุสมาชิกปีที่ ..... ฉบับที่ .....

ประเภท

1 ปี / 4 ฉบับ / 100 บาท

2 ปี / 8 ฉบับ / 200 บาท

... ปี / ...ฉบับ / ..... บาท

ขอรับจูลสารฯ ตั้งแต่ปี ..... ฉบับที่ .....

ชำระโดย

ธนาคา / เลขที่ .....

ตัวแลกเงิน

ส่งจ่าย นางสุวรรณมา มากลั่น ปณ. ราชเทวี

10401

เจ้าหน้าที่ : สำนักงานข้อมูลสมุนไพร

คณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล

447 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

เมื่อได้รับจดหมายและค่าสมาชิกจากท่านแล้ว สำนักงานฯ จะจัดส่งจูลสารข้อมูลสมุนไพรตามที่อยู่ระบุพร้อมใบเสร็จรับเงินให้ตามที่อยู่ของท่าน หรือสามารถติดต่อสอบถามได้ที่โทรศัพท์ 0-2354-4327, 0-2644-8677-91 ต่อ 5305, 5316